

REGIONAAL LEERPLATFORM ALS MOTOR VOOR DUURZAME PROFESSIONALISERING.

VISIE, ORGANISATIE EN CULTUUR
IN REGIONALE SAMENWERKING

INGE KLEEMANS
ONDERWIJS ACADEMIE

PROFESSIONALISERING IS GEEN INFRASTRUCTUURVRAAG.

Veel onderwijsorganisaties investeren in **leren en ontwikkelen**. Er zijn academies, studiedagen, e-learnings en trajecten. Toch leidt dit niet altijd tot **duurzame verandering**.

Dat komt niet door gebrek aan aanbod, maar door ontbrekende samenhang. Leren gebeurt, maar is vaak losgekoppeld van visie, schoolontwikkeling en personeelsbeleid. Sinds januari 2025 werken schoolbesturen, lerarenopleidingen en de beroepsgroep samen in 50 regio's. Dit biedt kansen om professionalisering **slimmer, samenhangender en duurzamer** te organiseren. Maar samenwerking alleen is niet genoeg.

De kernvraag is hoe we **samen een cultuur van leren** bouwen, met behoud van **eigenaarschap**.

DE BESTUURLIJKE SPAGAAT.

Samen waar het kan, autonoom waar het moet

Regionale samenwerking is **spannend**.

Besturen willen samenwerken, maar geen centrale sturing.

HR zoekt samenhang, terwijl scholen verschillen in **tempo, prioriteit en aanpak**.

Kwartiermakers bouwen aan een regionale infrastructuur, die er nog nauwelijks is.

Deze spanning is geen probleem om op te lossen.

Het is een realiteit die **georganiseerd** moet worden.

Regionale professionalisering vraagt een vorm die samenwerking mogelijk maakt, zonder dat verschillen worden gladgestreken.

HET REGIONAAL LEERPLATFORM.

Van systeem naar strategisch instrument

Een leerplatform kan een krachtig hulpmiddel zijn.

Het biedt **overzicht, toegankelijkheid en schaal**.

Maar een platform is geen academie op zich.

In onderwijsregio's positioneert Onderwijs Academie het leerplatform als:

- **GEDEELDE INFRASTRUCTUUR** voor leren en ontwikkelen
- **STRATEGISCH INSTRUMENT** voor bestuurlijke regie
- **VERBINDENDE SCHAKEL** tussen regionaal beleid en lokale praktijk

Het platform ondersteunt wat er al is, maakt zichtbaar wat gedeeld kan worden en laat ruimte voor wat lokaal blijft.

ONTWERPPRINCIPES.

Zo werkt het in de praktijk

Regionale professionalisering vraagt om duidelijke keuzes.
Dit model rust op ontwerpprincipes die samenwerking mogelijk maken, zonder autonomie te verliezen.

Autonomie als vertrekpunt

Schoolbesturen behouden zeggenschap over **inhoud, deelname en tempo**.

Gezamenlijke regie zonder centralisatie

Regio's bepalen samen **thema's en prioriteiten**, zonder uniforme uitvoering.

Eén infrastructuur, meerdere identiteiten

Iedere organisatie heeft een eigen **startpagina en herkenbaarheid**.

Modulaire deelname

Besturen kiezen zelf hoe ver zij aansluiten, via een **menukaart van aanvullende diensten**.

Meebewegen met de ontwikkelfase

Van overzicht naar strategische leerlijnen, in het tempo van de regio.
Deze principes maken regionale professionalisering **schaalbaar en werkbaar** voor iedereen.

GOVERNANCE.

Wie is waarvoor aan zet

Heldere rollen voorkomen **vrijblijvendheid**.
Iedereen weet wat zijn of haar verantwoordelijkheid is, terwijl samenwerking soepel blijft verlopen.

Onderwijsregio

Bepaalt gezamenlijke **thema's** en faciliteert **afstemming**.

Schoolbesturen

Behouden **eigenaarschap** en bepalen hun mate van aansluiting.

HR en academies

Verbinden professionalisering aan de **HR-cyclus en beleid**.

Onderwijs Academie

Ondersteunt met het **platform, advies en doorontwikkeling**.

Governance is geen papieren structuur.
Het is een manier van samenwerken die **ruimte laat voor initiatief**.

HET GOEDE VOORBEELD.

Leiderschap, communicatie en impact

Een regionaal leerplatform werkt pas echt als **leiderschap en communicatie** in de regio op elkaar zijn afgestemd.

Leidinggevend in besturen en regio's **geven richting, maken ruimte** en normaliseren het gesprek over professionele ontwikkeling.

Als zij het platform actief gebruiken, het **goede voorbeeld geven** en reflectie opnemen in regionale overlegstructuren, volgen scholen en teams sneller.

COMMUNICATIE VERSTERKT DIT EFFECT

Wie regelmatig **updates deelt**, successen zichtbaar maakt en **verhalen uit scholen ophaalt**, versterkt de **lerende cultuur** in de regio.

Bestuurders

Geven strategische **richting**, creëren **overzicht** en benutten **schaalvoordeel**.

Schoolleiders

Verminderen **versnippering** en verbinden professionalisering met **schoolontwikkeling**.

HR

Versterkt **strategische personeelsplanning, onboarding en leiderschapsontwikkeling**.

Marketing en communicatie

Maakt leren zichtbaar en versterkt de **lerende cultuur** door **updates, successen en verhalen** uit scholen te delen.

Zo wordt professionalisering geen losse activiteit, maar een **integraal onderdeel van het werk in de regio**.

IN DE PRAKTIJK.

Regionaal leren in beweging

Dit model wordt al succesvol toegepast in meerdere onderwijsregio's:

- **ONDERWIJSREGIO VOTA** - Voortgezet Onderwijs Twente Achterhoek
- **ONDERWIJSREGIO RIJNMOND**
- **ONDERWIJSREGIO HOLLANDS NOORDEN**
- **ONDERWIJSREGIO PROGRESSUS**

In deze regio's groeit de **samenhang in aanbod**, wordt **expertise beter zichtbaar** en nemen besturen nadrukkelijker **eigenaarschap**.

HET GROEIMODEL.

Regionale professionalisering ontwikkelt zich in fasen.
Niet iedere regio hoeft hetzelfde startpunt of tempo te hebben.

1. **STARTFASE** – overzicht en vindbaarheid
2. **ONTWIKKELFASE** – gezamenlijke thema's
3. **VERDIEPINGSFASE** – regionale leerlijnen
4. **VOLWASSEN FASE** – strategisch HR-instrument

Elke regio bepaalt haar eigen **tempo en groeipad**.

CONCLUSIE

Infrastructuur volgt cultuur

Regionale professionalisering vraagt niet om méér aanbod, maar om betere samenhang.
Niet om centrale sturing, maar om gedeelde verantwoordelijkheid.
Het regionaal leerplatform is geen eindpunt, maar een katalysator:
een middel om leren zichtbaar, betekenisvol en verbonden te maken aan de praktijk van alledag.

"Samen waar het kan. Autonoom waar het moet."

Regionaal leren.

Professionalisering binnen onderwijsregio's

Eén regionaal
fundament

Ruimte voor
keuzes

Begeleiding op
alle niveaus

Denk regionaal, handel lokaal

Gezamenlijke
regie

Vroeg vertrouwen
opbouwen

Gefaseerd
ontwikkelen

REFLECTIEVRAGEN

Om het gesprek in jullie regio te starten

- Waar staat jullie regio momenteel op het groeimodel van regionale professionalisering?
- Welke eerste stap kunnen jullie morgen zetten om leren echt in beweging te brengen?
- Welke rol nemen bestuur, schoolleiding en HR in het zichtbaar maken van leren en ontwikkelen?
- Hoe zorgen jullie dat leiderschap, communicatie en voorbeeldgedrag elkaar versterken?
- Welke ontwerpprincipes zijn voor jullie regio het meest spannend of urgent om vast te houden?

BRONNEN

Ministerie van OCW (2025). Subsidieregeling onderwijsregio's.

PO-Raad & VO-raad (2025). Onderwijsregio's: bouwen aan regionale samenwerking op de arbeidsmarkt.

Platform Samen Opleiden & Professionaliseren (2025). Sterk in onderwijsregio's.

Onderwijsregio.nl (2025). Regionale plannen van aanpak en jaarplannen onderwijsregio's.

Fullan, M. (2020). Leading Learning: The Role of Leadership in Learning Cultures.

Onderwijs Academie (2023–2025) – eigen ervaringen met regionale samenwerking en professionalisering in 50 onderwijsregio's

Praktijkvoorbeelden uit onderwijsregio's VOTA, Rijnmond, Hollands Noorden, Progressus (2023–2025) – concrete toepassingen van het regionale leerplatform en groeimodel.

CONTACT?

Inge Kleemans

06-20694270

inge.kleemans@onderwijsacademie.nl

